

EUROPOS KONVENCIJA DEL SKERDŽIAMU GYVUNU APSAUGOS

1979 m. gegužes 10 d. Strasburas

Šia Konvencija pasirašiusios Europos Tarybos valstybes nares,

manydamos, jog butina užtikrinti gyvunu, kurie turi buti paskersti, apsauga;

manydamos, kad ju šalyse turetu buti vienodai taikomi skerdimo budai, kurie kiek lmanoma apsaugotu gyvunus nuo kancios ir skausmo;

manydamos, kad gyvuna skerdžiant sukeliamas išgastis, ltampa, kancia ir skausmas gali tureti ltakos mesos kokybei,

s u s i t a r e:

I skyrius – Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

1. Ši Konvencija taikoma pervarant, laikant aptvaruose, fiksuojant, svaiginant ir skerdžiant ukines paskirties neporakanopius, atrajotojus, kiaules, triušius ir paukščius.

2. Šioje Konvencijoje:

Skerdykla – pagal sanitarijos reikalavimus prižiurimos patalpos, kuriose skerdžiami gyvunai ruošiant ju mesa vartojimui ar bet kuriam kitam tikslui;

Gyvunu pervarymas – gyvunu iškelimas arba varymas nuo platformu, iš gardu arba aptvaru skerdyklose l skerdimo patalpa ar vieta;

Uždarymas l apt varus – gyvunu laikymas garduose, užtvarose, dengtose teritorijose, kuriais naudojasi skerdyklos ir kuriuose gyvunai laikomi (girdomi, šeriami, gali ilsetis) iki skerdimo;

Fiksavimas – bet kokios priemonės, varžancios gyvunu judesius, kad butu lengviau juos apsvaiginti arba paskersti, taikymas gyvunui pagal šios Konvencijos nuostatas;

Svaiginimas – laikantis šios Konvencijos nuostatu gyvunui taikomi veiksmai, kuriuos atlikus gyvunas praranda samone iki mirties, tokiu budu bet kuriuo atveju išvengiant nereikalingos kancios;

Skerdimas – fiksuoto, apsvaiginto gyvuno mirtis del kraujo nuleidimo, išskyrus šios Konvencijos III skyriuje numatytas išimtis.

2 straipsnis

1. Kiekviena Susitariancioji Šalis imasi reikiamu priemoniu, užtikrinanciu šios Konvencijos nuostatu lgyvendinima.

2. Taciau jokia šios Konvencijos nuostata Susitarianciosioms Šalims nedraudžia priimti griežtesniu taisykliu gyvunams apsaugoti.

3. Kiekviena Susitariancioji Šalis užtikrina, kad skerdyklos butu projektuojamos, statomos, lrengiamos ir eksploatuojamos taip, kad butu užtikrintas šioje Konvencijoje nustatytu atitinkamu salygu laikymasis siekiant, kad gyvunai išvengtų bereikalingo susijaudinimo, skausmo ar kancios. 4. Skerdžiant ne skerdyklose ar skerdyklose kiekviena Susitariancioji Šalis užtikrina, kad gyvunai išvengtų nereikalingo skausmo ar kancios.

II skyrius – Gyvunu pristatymas I skerdyklas ir laikymas aptvaruose iki skerdimo

3 straipsnis

1. Gyvunai turi būti iškraunami iš transporto priemonių iš karto juos atvežus. Jei jie kuriam laikui paliekami transporto priemonėse, juos būtina apsaugoti nuo nepalankių oro sąlygų ir užtikrinti tinkama ventiliacija.
2. Gyvunus varyti, uždaryti I aptvarus, fiksuoti, svaiginti, skersti arba žudyti gali tik asmenys, kurie turi teoriniu žiniu ir praktiniu lgydžiu atlikti šl darba ir laikytis šios Konvencijos reikalavimu.

I skirsnis – Gyvunu pervarymas skerdyklu teritorijoje

4 straipsnis

1. Gyvunai iškraunami ir pervaromi atsargiai.
2. Gyvunams iškrauti turi būti naudojama tinkama lrranga, tokia kaip: tilteliai, rampos ar varymo takai. Tokios lrrangos grindu dangą turi būti neslidi, ir, jei reikia, butu šonines atramos. Tilteliai, rampos ar varymo takai turi būti kuo nuolaidesni.
3. Gyvunai neturi būti gasdinami ar jaudinami. Bet kuriuo atveju reikia užtikrinti, kad ant tilteliu, rampu ar varymo taku gyvunai neparvirstu ir kad jie nuo ju negaletu nukristi. Negalima gyvunu kelti už galvos, koju ar uodegos del ko jie patirtu skausma ar kancia.
4. Prireikus gyvunai vedami po viena. Varymo takai, kuriais jie yra vedami, turi būti suprojektuoti taip, kad nesužeistu gyvunu.

5 straipsnis

1. Pervarant gyvunus, turi būti atsižvelgiama I ju bandos laikymosi polinkius. lrrankiai naudojami tik nukreipti juos reikiama linkme ir tik trumpa laika. Negalima mušti gyvunu arba spausti ju jautriu vietu. Elektros srove gali būti naudojama tik galvijams ir kiaulėms varyti, tačiau tokiu atveju srovės impulsai turetų būti tolygus, trukti ne ilgiau kaip dvi sekundes, o gyvunams palikta pakankamai vietos judėti; tokie impulsai yra duodami tik I tam tikrus raumenis.
2. Negalima spausti, sukti ir laužti gyvuno uodegos, griebti jiems už akiu. Negalima gyvunams smogti ir jiems spirti.
3. Su narvais, krepšiais ar dėžėmis, kuriuose vežami gyvunai, elgiamasi atsargiai. Ju negalima metyti ant žemes ar vartyti.
4. Gyvunai, atvežti narvuose, krepšiuose ar dėžese su tampriais ar perforuotais dugnais, yra iškeliami ypac atsargiai, kad nebutu žalojamos gyvunu galunes. Jeigu būtina, gyvunai gali būti iškraunami individualiai.

6 straipsnis

1. Gyvunai neturi būti varomi I svaiginimui skirta garda, jeigu ju negalima tuoju paskersti.
2. Jeigu gyvunai nepaskerdžiami tuoju pat atvežus, jie laikomi aptvaruose.

II skirsnis – Laikymas aptvaruose

7 straipsnis

1. Gyvunai turi būti saugomi nuo nepalankių oro sąlygų. Skerdyklose turi būti lrrengta pakankamai gardu ir aptvaru gyvunams laikyti, kuriuose jie turi būti apsaugoti nuo nepalankių oro sąlygų.

2. Vietose, kuriose gyvunai yra iškeliami, varomi, turi laukti arba laikinai suvaromi, grindys neturi būti slidžios. Jos turi būti lengvai valomos, dezinfekuojamos ir nuolaidžios, kad nuo jų lengvai nuteketų skysčiai.
3. Skerdyklose turi būti dengtu teritoriju su šeryklomis ir girdyklomis bei lrengimais gyvunams priišti.
4. Gyvunai, paliekami skerdykloje per naktį, turi būti laikomi aptvaruose ir, jei reikia, priiřiami, bet taip, kad galētu atsigulti.
5. Gyvunai, kurie gali vienas kita sužeisti dėl savo veisles, lyties, amžiaus arba kilmės savybiu, turi būti atskiriami ir laikomi atskiruose garduose.
6. Narvuose, krepšiuose ar dėžėse atvežti gyvunai skerdžiami kaip galima greičiau; jei tai nepadaroma, jie turi būti girdomi ir šeriami pagal 8 straipsnio nuostatas.
7. Jei gyvunai buvo laikomi karšto ir drėgno oro salygomis ir perkaito, juos būtina atvesinti.
8. Jei verčia oro salygos (pvz., didelė drėgmė, žema temperatūra), gyvunai laikomi gerai ventiliuojamoje vietoje. Šeriant garduose turi būti pakankamas apšvietimas.

III skirsnis – Priežiūra

8 straipsnis

1. Jei gyvunai, atvežti I skerdykla, iškart nevaromi I skerdimo vieta, jie turi gauti pakankamai vandens.
2. Gyvunai, kurie nepaskerdžiami per 12 valandų nuo atvežimo, turi būti reguliariai girdomi ir šeriami nedideliu kiekiu pašaro.
3. Jei gyvunai nepririřami, pašarai jiems turi būti paduodami taip, kad jie galētu netrukdomai paesti.

9 straipsnis

1. Gyvunu bukle ir sveikata būtina tikrinti bent jau kiekviena rytą ir vakarą.
2. Ligoti, nusilpę ar sužaloti gyvunai turi būti skerdžiami nedelsiant. Jei to padaryti nelmanoma, jie turi būti atskirti, kad juos būtų galima kuo greičiau paskersti.

IV skirsnis – Kitos nuostatos

10 straipsnis

Dėl šiaures elnių kiekviena Susitariancioji Šalis gali leisti taikyti išlygas šios Konvencijos II skyriaus nuostatomis.

11 straipsnis

Kiekviena Susitariancioji Šalis gali nustatyti, kad šios Konvencijos II skyriaus nuostatos *mutantis mutandis* taikomos pervarant gyvunus ir juos uždariant I aptvarus ne skerdyklose.

III skyrius – Skerdimas

12 straipsnis

Gyvunai prireikus fiksuojami prieš pat skerdimą ir, išskyrus 17 straipsnyje nustatytus atvejus, tinkamu būdu apsvaiginami.

13 straipsnis

Atliekant ritualines apeigas, skerdžiamus galvijus būtina fiksuoti mechaninėmis priemonėmis nesukeliant jiems skausmo, kanciu ir jaudinimosi, sužeidimu ir sumuřimu.

14 straipsnis

Nenaudojamos jokios fiksavimo priemonės, sukeliančios nereikalinga kancija; gyvunu užpakalines kojas prieš apsvaiginimą arba ritualinio skerdimo metu iki viso kraujo nuleidimo neturi būti surišamos ir gyvunai nepakabinami. Taciau naminius paukščius ir triušius, prieš juos pjaunant, galima pakabinti, jei jie yra apsvaiginami tuojau pat juos pakabinus.

15 straipsnis

Kiti skerdimo veiksmai, kurie nėra paminėti 1 straipsnio 2 dalyje, gali būti pradėti tik po gyvuno mirties.

16 straipsnis

1. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies leistini apsvaiginimo būdai turi būti veiksmingi, kad gyvunai iškart prarastu sąmone ir jos neatgautu tol, kol jie bus skerdžiami, taip bet kuriuo atveju išvengiant bet kokios nereikalingos kancijos.

2. Draudžiama naudoti durklą, kujl ar kapokl.

3. Neporakanopiams, atrajotojams ir kiaulėms leidžiami tik šie svaiginimo būdai:

- mechaniniai būdai naudojant instrumentus, kuriais suduodamas smugis arba kurie sukelia smegenų sukretimą;
- elektros šokas;
- dujine anestezija.

4. Kiekviena Susitariančioji Šalis gali leisti taikyti išlygas šio straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatu, jei gyvunas skerdžiamas toje vietoje, kur šeimininkas jį užaugino savo asmeniniam poreikiams.

17 straipsnis

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis gali leisti taikyti išlygas nuostatomis dėl išankstinio apsvaiginimo šiais atvejais:

- skerdžiant laikantis ritualiniu apeigu;
- neatidėliotino skerdimo atvejais, kai apsvaiginti yra nelmanoma;
- skerdžiant naminius paukščius ir triušius leistiniais būdais, sukeliančiais staigią mirtį;
- žudant gyvunus užkrečiamųjų ligų kontrolės tikslais, kai tai būtina dėl ypatingu priežasčių.

2. Taciau kiekviena Susitariančioji Šalis, kuri vadovaujasi šio straipsnio 1 dalies nuostatomis, užtikrina, kad taip skerdžiant ar žudant gyvunus būtų išvengta nereikalingo skausmo ar kancijų.

18 straipsnis

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis turi užtikrinti, kad gyvunams uždaryti I aptvarus, apsvaiginti ir skersti samdomi asmenys turetu ligužiu atlikti šį darbą.

2. Kiekviena Susitariančioji Šalis užtikrina, kad gyvunams uždaryti I aptvarus ir apsvaiginti reikalingi instrumentai, aparatura ar ltaisai atitiktų Konvencijos reikalavimus.

19 straipsnis

Kiekviena Susitariancioji Šalis, leidžianti skersti gyvunus laikantis ritualiniu apeigu, užtikrina, kad tais atvejais, kai ji pati neišduoda tam reikiamu leidimu, gyvunu aukotojai turetų atitinkamu religiniu organizacijų išduota leidima.

IV skyrius – Baigiamosios nuostatos

20 straipsnis

1. Šia Konvencija gali pasirašyti Europos Tarybos valstybės nares ir Europos ekonomine bendrija. Ji turi būti ratifikuojama, priimama arba patvirtinama. Ratifikavimo, priemimo arba patvirtinimo dokumentai deponuojami Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui.

2. Ši Konvencija Isigalioja praejus šešiams menesiams nuo ketvirto Europos Tarybos valstybės nares ratifikavimo, priemimo arba patvirtinimo dokumento deponavimo.

3. Šia Konvencija pasirašiusiai Šaliai, ja ratifikuojanciai, priimanciai arba patvirtinanciai velesne, negu šio straipsnio 2 dalyje nurodyta, data, Konvencija Isigalioja praejus šešiams menesiams nuo ratifikavimo, priemimo arba patvirtinimo dokumento deponavimo.

21 straipsnis

1. Šiai Konvencijai Isigaliojus, Europos Tarybos Ministru Komitetas tokiomis salygomis, kurias jis laiko tinkamomis, gali pakviesti bet kuria valstybe, kuri nera nare, prie jos prisijungti.

2. Toks prisijungimas atliekamas Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui deponuojant prisijungimo dokumenta ir Isigalioja per šešis menesius nuo jo deponavimo.

22 straipsnis

1. Kiekviena valstybe, pasirašydama arba deponuodama ratifikavimo, priemimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumenta, gali nurodyti teritorija ar teritorijas, kurioms taikoma ši Konvencija.

2. Kiekviena valstybe, deponuodama ratifikavimo, priemimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumenta arba bet kada veliau, Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotu pareiškimu gali išplesti šios Konvencijos taikyma bet kuriai kitai pareiškime nurodytai teritorijai ar teritorijoms, už kuriu tarptautinius santykius ji yra atsakinga arba kuriu vardu ji yra lgaliota prisiimti Isipareigojimus.

3. Kiekvienas pareiškimas pagal šio straipsnio pirmesne dall kiekvienai tokiame pareiškime nurodytai teritorijai gali būti atšauktas Generaliniam Sekretoriui adresuotu pranešimu. Toks atšaukimas Isigalioja praejus šešiams menesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokl pranešima.

23 straipsnis

1. Bet kuri Susitariancioji Šalis Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotu pranešimu gali, kiek ji su ja yra susijusi, denonsuoti šia Konvencija.

2. Toks denonsavimas Isigalioja praejus šešiams menesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokl pranešima.

24 straipsnis

Europos Tarybos Generalinis Sekretorius Tarybos valstybems narems ir kiekvienai Susitarianjai Šaliai, kuri nera Tarybos nare, praneša apie:

- a) kiekviena pasirašyma;
- b) kiekviena ratifikavimo, priemimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumento deponavima;
- c) kiekviena šios Konvencijos Isigaliojimo data pagal 20 ir 21 straipsnius;
- d) kiekviena pareiškima, gauta pagal 22 straipsnio 2 dalies nuostatas;
- e) kiekviena pranešima, gauta pagal 22 straipsnio 3 dalies nuostatas;
- f) kiekviena informacinl pranešima, gauta pagal 23 straipsnio nuostatas, ir denonsavimo Isigaliojimo data.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti tinkamai lgalioti asmenys pasiraše šia Konvencija.

PRIIMTA 1979 m. gegužes 10 d. Strasbure anglu ir prancuzu kalbomis vienu egzemplioriumi, kuris atiduodamas saugoti Europos Tarybos archyvuose. Abu tekstai yra autentiški. Europos Tarybos Generalinis Sekretorius patvirtintas kopijas nusiuncia kiekvienai šia Konvencija pasirašiusiai ar prie jos prisijungusiai valstybei.